

РЕЦЕНЗИЯ

от професор, д-рн Георги Василев Бахчеванов, ВА „Г. С. Раковски“
на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност
„професор“

област на висше образование “Сигурност на отбраната”, професионално направление “Национална сигурност”, научна специалност “Военнополитически аспекти на националната сигурност” в катедра “Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС” на факултет “Навигационен”, и учебни дисциплини “Морска сигурност и безопасност” и “Фирмено разпознаване” обявен в Държавен вестник бр.5, от 20.01.2015г.

на кандидата доцент д-рн Кирил Николов Колев

1. Кои трудове от представения от кандидата „Списък на трудовете“ се приемат за оценка и рецензиране?

Списъкът с научните трудове, публикации и учебни пособия представени от кандидата съдържа 26 заглавия (без тези предоставени при защита на дисертационния труд за получаване на образователна и научна степен „доктор”, научно звание „доцент” и научна степен „доктор на науките”). Посочените заглавия са разпределени както следва:

- Монография – 1 брой (5.1.23) – 240 страници;
- Студия – 1 брой (5.1.10) – 65 страници;
- Статии – 3 броя;
- Научни доклади – 18;
- Учебници – 3 броя (5.2.1, 5.2.2. и 5.2.3).

Количеството на публикациите е представително и оценявам като напълно достатъчно за конкурс за научна длъжност “професор”.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната дейност на кандидата.

Изследователските интереси на кандидата са насочени към изучаването на актуални теоретични и приложни проблеми, обхващащи няколко области и професионални направления:

– В област 9. „Сигурност и отбрана” професионални направления 9.1. Национална сигурност” и 9.2. Военно дело.

– В област 3. “Социални, стопански и правни науки” професионално направление 3.7. “Администрация и управление”

– В област 1. “Педагогически науки” професионално направление 1.1. “Теория и управление на образованието”

Методологическа основа на научните изследвания на кандидата са базовите познания от посочените по-горе области и направления. В хода на всички изследвания е прилаган адекватен инструментариум на научния анализ и синтез. Публикациите са в специализирани научни издания. Стилът на кандидата е задълбочен, достъпен, академичен. Част от публикациите са в международни признати списания.

Предложените публикации представят оригинална конструкция от знания, в която проблемите са изследвани през призмата на националната сигурност.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Педагогическата подготовка и дейност на кандидата е много висока. Отличен лектор, търсен от курсантите и студентите преподавател. Аудиторната му натовареност е много над приетата. Количеството на ръководените и успешно защитили докторанти, курсанти и студенти е впечатляващо.

Всички представени за рецензиране заглавия като теми и проблеми са част от преподавани учебни дисциплини в рамките на всички специалности във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”, в част от магистърските програми на Военна академия „Г. С. Раковски” и други висши училища. Същите са предложени на обучаемите като литература по съответните програми.

Под ръководството на доцент д.н. Кирил Николов Колев успешно са защитили дисертационни трудове за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в професионално направление “Военно дело” по научна специалност “Организация и управление на въоръжените сили” двама докторанти:

- контраадмирал Николай Иванов Николов зачислен през 2010г. за обучение чрез самостоятелна подготовка с дисертационен труд на тема “Стратегическо планиране и трансформация на въоръжените сили” и защитил през 2011г.;

- капитан II р. Тодор Спасов Калинов зачислен през 2010 г. за обучение в задочна форма с дисертационен труд на тема “Командване и управление на многонационален военноморски компонент в интерес на мисиите на ВМС” и защитил през 2014г.

4. Основни научни и научно-приложни приноси

4.1. Приноси в област: “Сигурност и отбрана”, професионално направление “Национална сигурност”:

- формулиране на теория за управляемост на риска в областта на морската сигурност (5.2.3; 5.1.23);

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използване на системният подход (5.1.7 - стр.185-188; 5.1.9 - стр. 32-53; 5.1.10 - стр. 3-67; 5.1.15 -стр.41-47; 5.1.21; 5.1.22 - стр. 165-172);

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използването на сценарии (5.1.1 - стр. 309-320; 5.1.2. - стр. 321-332; 5.1.3 - стр. 185-193);

4.2. Приноси в област: “Сигурност и отбрана”, професионално направление “Военно дело”:

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използване на системният подход (5.2.1 - стр.118; 5.1.12 - 135-150; 5.1.14 - стр.7-15; 5.1.20 - т.1/2013г; 5.1.4 - стр.163-168; 5.1.5 - стр.169-173;5.1.6 - стр.174-180; 5.1.16 - стр.3-11; 5.1.17 - стр.209-219; 5.1.18 - с.220-224);

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използването на сценарии (5.1.88 - стр. 80-95),

4.3. Приноси в област: “Социални, стопански и правни науки”, професионално направление “Администрация и управление”:

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използване на системният подход (5.1.11 - стр. 85-104; 5.1.13 –стр. 32 – 53; 5.2.2).

4.4. Приноси в област: “Педагогически науки”, професионално направление “Теория и управление на образованието”:

- доказване с нови средства на съществена нова страна на използване на системният подход (5.1.19).

5. Каква е конкретно значимостта за приносите за науката и практиката? Има ли вече реализирано внедряване и какъв е ефекта от него. Има ли цитиране на трудовете на кандидата у нас и в чужбина.

Приносите на кандидата за науката и практиката се доказват от активното му участие в научни форуми, разработването и внедряването на проекти и от многобройните цитирания и позовавания.

Учебниците, монографиите, научните доклади и статиите на кандидата намират приложение в обучението по дисциплините: “Организация на корабната служба и методика на бойната подготовка”; “Тактика на ВМС”; “Щабни процедури”; “Стандартизация и оперативна съвместимост”; “Защита на морската критична инфраструктура”; “Фирмено разузнаване”; “Информационна сигурност”; “Основи на морската сигурност и безопасност”.

Доцент дин Колев е познат и четен автор. Представен е списък с 22 цитирания.

5.1. Област: “Сигурност и отбрана” Професионално направление “Национална сигурност”:

- Обосноваване на съображенията за изпълнение на оперативния анализ в процеса на оптимизиране на системата за защита на пристанищата и военноморските бази.
- Представяне в обобщен вид на резултатите от извършения оперативен анализ и приложената методология. Използваните конкретни реализации на системния подход варират в широкия диапазон от графични изследвания на структурата на системата до техники за колективно вземане на решение.
- Сценарийно представяне на възможните причинно-следствени връзки между източници и обекти на опасност и заплахи.
- Представено използване на системния подход в международното противодействие на пиратската активност в района на Аденския залив, където изпълнението на военноморски контрол е само част от решаването на съществуващия проблем.
- Създаване на опозната картина на средата на възникване на проекта “Бургас - Александруполис” в светлината на европейската енергийна политика, обявените интереси и използваните средства на Руската Федерация, Турция, България.
- Установен е съдбоносният възел на антагонистични противоречия при формиране на цивилизационните ценности за местното население, при което по силата на исторически обстоятелства християнството се превръща в олицетворение на “злото” в един непрекъснат многовековен процес на противоборство, а радикалният ислям е източник на духовни сили и идеология, които минимално в рамките на религиозното право осигурява някакво ниво на справедливост и национална идентичност.
- Предложена е форма на анализ и оценка на необходимите сили и средства по сигурността за минимизиране на съществуващите рискове.
- Предложено системно разпределение на системите за сигурност на държавните институции и на вътрешната система на операторът-концесионер и интерес на офшорните нефто- и газодобивни съоръжения.
- Разкриване на заплахите за морската сигурност; анализ на риска за морската сигурност, дейността на военноморските сили и правоохранителните органи за защита на търговското корабоплаване и възпрепятстване на незаконните дейности в морските пространства; управлението на риска в областта на морската сигурност и организацията и подготовката на персонала на обектите от морската индустрия за изпълнение на дейностите по защита.
- Създадена е цялостна концептуална рамка за определяне, поддържане и усъвършенстване на процеса на управление на сигурността в морския транспорт.

5.2. Област: “Сигурност и отбрана” Професионално направление “Военно дело”

- Преразглеждане на ролята и мястото на патрулните кораби в периода след Студената война.

– Сравнителният анализ на състоянието на противоминните сили с поставяните им задачи и съпоставянето им с възможностите на съседните държави създава предпоставки за поставяне под въпрос на тяхната ефективна дейност.

– Създаване на съвременна оперативна характеристика на подводниците в литоралния въоръжен конфликт, като са разгледани възможните дейности от гледна точка на нападащата страна и от гледна точка на отбраняващата се страна в хидро-метеорологичните и географски условия на Черноморския регион.

– Представена е система от принципи за преодоляване на неопределеността: Принципът на формализацията – стриктно формулиране на целите, моделите, вариантите, ограниченията и допусканията при вземане на решения съответстващи на равнището на първична неопределеност; Принципът на ръководните критерии – използване на рационален подход за решаване на възникващите проблеми при вземане на решения; Принципът на обективизираната неопределеност – определяне на класа на неопределеност; Принципът на системността – наличие на организационна схема за представяне на първичните ограничени данни за ситуацията при вземане на решение – позволява използване на установени процедури на основата на качествени стратегии; Принципът на минимизиране на риска.

– Предложени обективни критерии за избор в развитието на националните военноморски сили на основата на възлаганите мисии и поставяните съставни задачи чрез създаване на мултифункционални платформи на военноморските сили.

– Формулирани са обективни критерии за избор на нов противокорабен ракетен комплекс за националните военноморски сили.

– Предложени са обективни критерии за оценка на оперативния потенциал на съвременните конвенционални подводници в различни форми на оперативна активност в крайбрежната зона.

– Предложена е форма на анализ и оценка на възможностите за използване на разкритите форми и видове на информационно противопоставяне за успешно изпълнение на възлаганите мисии и поставяни съставни задачи на въоръжените сили.

– Проведен е научно обоснован анализ на различни аспекти на организацията на корабната служба, в частност на принципите на формиране на числеността на екипажа и разпределението им по вид и характер на специфични периодични и епизодични, последователно и с различна степен на едновременност на изпълнение, съвместими и несъвместими дейности.

5.3. Област “Социални, стопански и правни науки”. Професионално направление “Администрация и управление”

– Създаване на развърната опозната картина на екологичната обстановка по маршрута на нефтопровода “Бургас - Александрополис”.

– Съвързване на съставните елементи на нефтопровода с възможните причини за възникване на инциденти, аварии и катастрофи.

– Използване на системния подход към проблемите с опазването на околната среда за намиране на решения, отговарящи на съществуващата нормативна уредба, специфичните теренни условия и международната практика.

– Преглед на еволюционното развитие, основните концепции и способите за реализация на фирменото разузнаване.

5.4. Област “Педагогически науки”

Изработване на успешна стратегия за постигане на високи резултати в рейтинговото оценяване.

6. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата.

От представените за рецензиране 26 публикации – 15 са самостоятелно разработени от доцент д.н. Колев; 11 са разработени в съавторство.

Според мен трудовете са самостоятелно дело на кандидата и успешно защитават изявените от него в справката претенции за научни и научно приложни приноси.

7. Критични бележки за рецензираните трудове по отношение на: постановка, актуалност, анализи и обобщения, методично равнище, точност и пълнота на резултатите, литературна осведоменост.

Към представените за рецензиране материали и дейността могат да се отправят и някои критични бележки:

– Списъкът с цитиранията е непълен и не разкрива реалното отражението на научните публикации на кандидата.

– Бих му препоръчал активиране участие в повече международни научни проекти.

Посочените пропуски носят или дискуссионен или технически характер и не намаляват стойността на резултатите, постигнати от доц. Колев

8. Лични впечатления и становище на рецензента по останалите страни от дейността на кандидата; като ръководител (член) на научен колектив, като творчески реализатор.

Познавам доцент дин Кирил Николов Колев като един от изявените преподаватели, експерти и изследователи в областта на сигурността и отбраната. Доказан авторитет в методологията и методиката на преподаването и научните изследвания в областта на морската сигурност. транспорт, корабоплаване, администрация и управление.

За монографията „Управление на безопасността на морския транспорт”, СТЕНО, Варна, 2012г. с. 464 ISBN 978-954-449-601-2. Доц. Колев е носител на индивидуална награда “Варна” за 2013г.

9. Създадена ли е творческа среда за предаване на натрупания опит и знания на по-младите колеги; група; школа и др.; брой на ръководените докторанти; брой на методически напътстваните асистенти.

В катедра "Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС", на ВВМУ "Н.Й. Вапцаров" е изградена среда за предаване на натрупания опит и знания на по-младите колеги.

Под ръководството на доцент д.н. Кирил Николов Колев подготовката на новопостъпилите асистенти (ст. л-т ас. Тодор Коритаров, ас. Сияна Люцканова, к-н III р. ас. Валентин Василев) в катедрата е организирана с едногодишен "План за подготовка на новоназначен преподавател", за контрола, на чието изпълнение е лично отговорен ръководителя на катедра.

В катедрата е изградена среда за предаване на натрупания опит и знания на по-младите колеги.

Под ръководството на доц. д.н. Кирил Колев продължават подготовката си **трима** докторанти.

Общо заключение на рецензента, където ясно се формулира предложението.

Оценката ми за научните трудове и творческата дейност на доцент дин Кирил Николов Колев, единствен участник в конкурса за академична длъжност „професор”, област на висше образование “Сигурност на отбраната”, професионално направление “Национална сигурност”, научна специалност “Военнополитически аспекти на националната сигурност” в катедра “Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС” на факултет “Навигационен”, обявен в Държавен вестник бр.5, от 20.01.2015г.

е „положителна”.

Доцент дин Кирил Николов Колев може да бъде избран и да заеме академичната длъжност „професор”.

30.04.2015

Проф. инж.

/Г. Бахчеванов/, д.вн